

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 22-01-2025

Mødedato Onsdag d. 22. januar 2025 kl. 08:30

Mødested Lokale 100

Mødedeltagere Kasper Pauli Pedersen, Andreas Würtz, Inge Dinis, Hanne Bang
Pedersen, Gert Bækgaard Christensen

Indholdsfortegnelse

Evaluering af mødeonsdag og byrådets dialogmøder.....	3
Igangsættelse og godkendelse af debatoplæg - Teknisk anlæg, Biogasanlæg, Sdr. Ommevej ved Blå	4
Orientering om Aftale om implementering af et grønt Danmark (grøn trepart).....	10
Udpegning af medlemmer til lokale treparter.....	11
Klimaplan - status 2024.....	13
Fiskeristyrelsen meddeler tilsagn om støtte til indsats i Skjern Å ved MES Sø.....	15
Vandværkernes takster i 2025 - Orientering om godkendelse af takster.....	17
Orientering om status i sagen om støjvoldene ved gokartbanen ved Ringstrupvej.....	19
Åbne meddelelser.....	20
Etablering af faunapassage og miljøgodkendelse.....	23
Lukket: Lukkede meddelelser.....	25

Punkt 1: Evaluering af mødeonsdag og byrådets dialogmøder

00.15.10-P35-36-24

Beslutning

Udvalget evaluerede på mødeonsdag. Der var enighed om at det overordnet set fungerer rigtig fint. Det kunne være ønskeligt at man nogen gange har lidt mere tid, men i sidste ende er det en prioritering og et opmærksomhedspunkt i forhold til mødeledelsen. Dialogmødet mellem udvalgsmøderne kan til tider være lidt informationstungt.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 22. januar 2025
Sundhed- og Ældreudvalget 22. januar 2025
Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 22. januar 2025
Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget 22. januar 2025
Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025
Økonomi- og Planudvalget 28. januar 2025
Direktionen 18. februar 2025

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget evaluerer mødeonsdag og Byrådets dialogmøde.

Sagsfremstilling

Mødeonsdag har været afviklet som koncept siden starten af indeværende valgperiode. Konceptet indebærer, at alle fagudvalgsmøder er samlet på én dag i hvert møderul. Det udmøntes i praksis ved, at to udvalg – Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget samt Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget – mødes fra morgenstunden. Over middag mødes de tre resterende fagudvalg – Sundheds- og Ældreudvalget, Udviklings- og Erhvervsudvalget samt Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget.

I den mellemliggende periode hen over middag, fra kl. 11.00 til 13.00, afvikles Byrådets dialogmøde. Dette er et forum, hvor byrådets medlemmer har mulighed for at få relevant information om og drøfte forskellige aktuelle emner – typisk med et indledende oplæg. I 2024 blev der afholdt 9 ordinære dialogmøder i forbindelse med fagudvalgenes møder på Mødeonsdag samt et ekstraordinært møde i forbindelse med budgetprocessen i august måned.

Til det første møde i januar 2025 evaluerer hvert fagudvalg konceptet Mødeonsdag og det dertilhørende Byrådets dialogmøde.

Udvalget evaluerer ud fra følgende spørgeramme:

- Hvordan fungerer det nuværende setup?
- Hvordan passer indholdet og omfanget?
- Er der noget, der bør udvikles eller ændres?

De indsamlede evalueringer fra fagudvalgene oversendes til Direktionen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 2: Igangsættelse og godkendelse af debatoplæg - Teknisk anlæg, Biogasanlæg, Sdr. Ommevej ved Blåhøj (E)

01.02.00-G01-77-24

Beslutning

Anbefales.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Økonomi- og Planudvalget 28. januar 2025

Byrådet 3. februar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- der udarbejdes forslag til et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 og til en lokalplan for et teknisk anlæg, biogasanlæg ved Sdr. Ommevej ved Blåhøj
- vedlagte debatoplæg godkendes og sendes i offentlig høring i 4 uger, såfremt igangsættelsen af planforslagene imødekommes
- der afholdes et offentligt debatmøde i uge 8, 2025 i forbindelse med foroffentlighedsfasen.

Sagsfremstilling

Copenhagen Infrastructure Partners har anmodet Ikast-Brande Kommune om at planlægge for en udvidelse af det eksisterende biogasanlæg ved Sdr. Ommevej sydvest for Blåhøj.

Formålet med kommuneplantillægget og Lokalplan nr. 475 er, at ændre plangrundlaget for det eksisterende biogasanlæg og for et landbrugsareal nord for anlægget. Med vedtagelsen af kommuneplantillægget og lokalplanen bliver der udlagt et område med mulighed for at opføre et nyt biogasanlæg med tilhørende tekniske anlæg, herunder anlæg til forædling af biogas og CO₂-forflydning. Desuden bliver der et areal til fremtidige teknologier. Det eksisterende biogasanlæg vil delvist blive genanvendt.

Planområdet omfatter et areal på ca. 19 hektar. Arealet ligger ca. 830 m sydvest for Blåhøj og ca. 500 m nordvest for Blåhøj Multihus/Blåhøj Hallen og Blåhøj Friskole.

I Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 er planområdet kun delvist omfattet af et rammeområde til biogasanlæg, og planområdet er ikke omfattet af retningslinjerne for placering af fælles biogasanlæg. De ønskede ændringer i området forudsætter derfor ny kommuneplanlægning. På grund af den forestående kommuneplanrevision, bliver der tale om at vedtage et tillæg til den nye Kommuneplan 2025-2037. Det er vurderet, at det ønskede projekt medfører så væsentlige ændringer, at det også forudsætter udarbejdelse af en lokalplan.

Kommuneplantillægget skal skabe de overordnede, planmæssige rammer for etablering af et nyt biogasanlæg inden for det afgrænsede område. Formålet med lokalplanen er at sikre en hensigtsmæssig vejadgang og trafikafvikling og, at anlægget bliver etableret på en sådan måde, at påvirkningen fra anlægget bliver til mindst mulig gene for omgivelserne, både for naboer og den omgivende natur.

Mod nord er planområdet afgrænset af Trælundvej, og mod syd af dyrkede marker, regnvandsbassiner og beplantning. Mod vest er planområdet afgrænset af dyrkede marker, og mod øst af Sdr. Ommevej og dyrkede marker.

Luftfotoet viser med rød streg planområdets afgrænsning. Nord er opad.

Udvidelsen af biogasanlægget sker delvist i åbent land, mens en del bliver placeret på de arealer, der i dag rummer det eksisterende biogasanlæg.

De nærmeste naboer er placeret jævnt rundt om planområdet. Lige nord for planområdet er der registreret en beboelse på adressen Trælundvej 11, hvor projekterne har indgået en betinget købsaftale. Der er derudover 200-300 m til de nærmeste naboer.

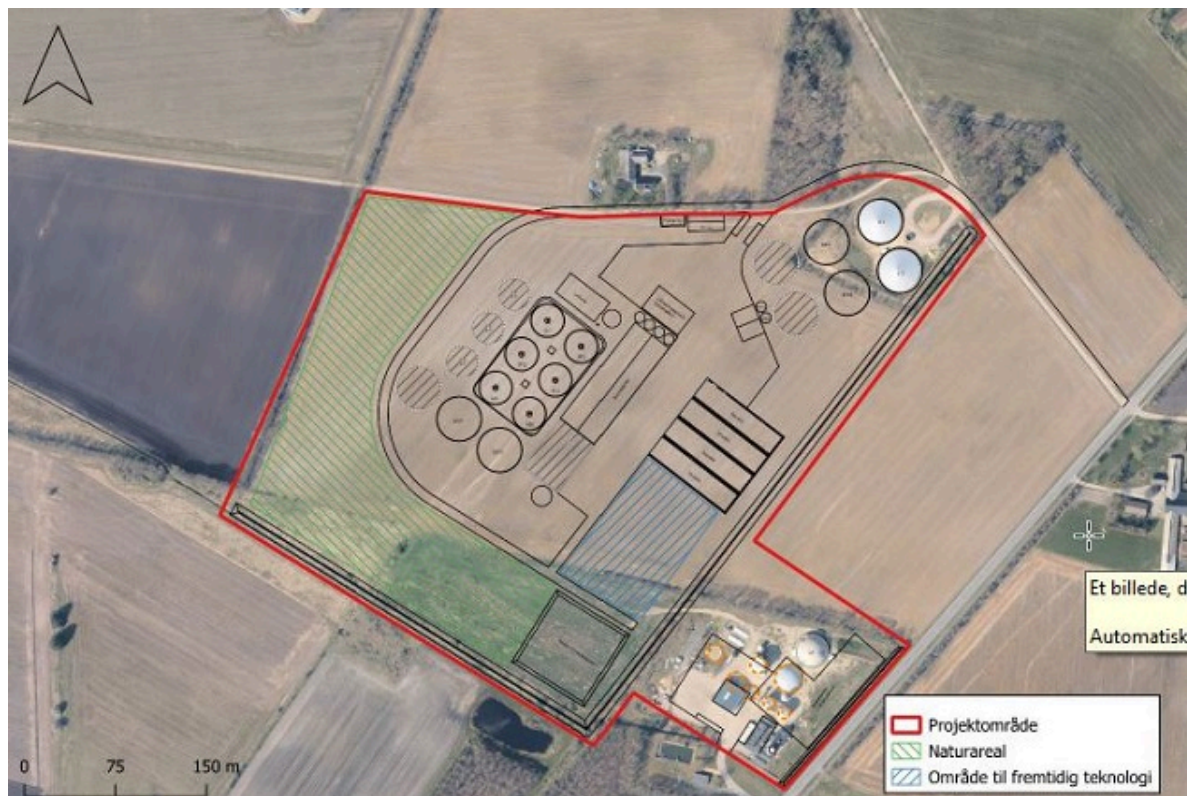
Teknik og Miljø vurderer, at området som udgangspunkt er velegnet til etablering af et nyt biogasanlæg, da der allerede ligger et biogasanlæg i området i dag. Det er vurderet, at der er et lokalt biomassegrundlag, og der er desuden god vejadgang både mod syd og nord via Sdr. Ommevej, som er en overordnet kommunevej. Derudover bliver der i projektet umiddelbart taget hensyn til de omgivende, landskabelige samt miljø- og naturmæssige interesser. Dog er der §3-beskyttet sø og vandløb umiddelbart syd for anlægget, som der skal være opmærksomhed på i projektudviklingen. Projekterne udtaler, at der vil blive opført beplantningsbælter, hvor det vurderes nødvendigt. Derudover bibeholdes et eksisterende læhegn mod vest, hvilket fra start vil medvirke til at mindske anlæggets synlighed fra det omgivende landskab.

Teknik og Miljø vurderer, at den nødvendige ændring af kommuneplanen er så væsentlig, at planlægningen forudsætter foroffentlighed/en offentlig høring, inden der bliver udarbejdet forslag til kommuneplantillæg og lokalplan. Derfor er der nu i samarbejde med bygherres rådgiver udarbejdet et debatoplæg, som Teknik og Miljø anbefaler at sende i offentlig høring i 4 uger. Når høringen er gennemført, vil Teknik og Miljø vurdere om, og hvordan bemærkningerne kan indgå i det videre arbejde med projektet og den kommende planlægning for området. Teknik og Miljø vurderer, at der er behov for at invitere til et debattmøde i foroffentlighedsfasen.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at på grund af den igangværende planlægning for mange andre VE-anlæg i kommunen, vil den efterfølgende planproces for biogasanlægget ved Sdr. Ommevej være lidt længere end normalt.

Projektbeskrivelse

Copenhagen Infrastructure Partners ønsker at udvide det eksisterende biogasanlæg, Blåhøj Biogas, der ligger på Sdr. Ommevej 38. Udvidelsen af anlægget omfatter både en udvidelse af behandlingskapaciteten til 600.000 ton biomasse pr. år samt en areal- og bygningsmæssig udvidelse. Udvidelsen indebærer en ombygning af det eksisterende anlæg, så området med det eksisterende anlæg fremadrettet bliver benyttet til opgradering af biogas og håndtering af CO₂. De to eksisterende tanke mod nord bliver genbrugt og omdannet til lager og bliver integreret i forbindelse med udvidelsen. Derudover vil en af de eksisterende tanke blive omdannet til vandtank, mens de nuværende bygninger bruges til varmecentral og lager. Den resterende udvidelse af Blåhøj Biogas bliver placeret på marken nordøst for det eksisterende biogasanlæg. Det udvidede anlæg bliver opført som et traditionelt anlæg med forbehandlingsteknologi til håndtering af flere typer biomasse, forlagertanke, reaktortanke, eftergasningstanke og lagertanke til afgasset biomasse. Der bliver desuden etableret en biomassehal til lugtende biomasse samt åbne plansiloer til ikke-lugtende biomasse.

Billedet viser en foreløbig situationsplan. Nord er opad.

Anlæggets overskudsvarme skal fortsat leveres til fjernvarmebrugere i Blåhøj. Gennem projektet afsøger projektejer muligheden for, om flere områder kan blive forsynet af overskudsvarme fra anlægget.

Projektejer oplyser, at de støjende, stationære støjkluder fra anlægget i stor udstrækning enten vil blive afskærmet eller blive placeret i lyd-tætte bygninger og nedsænket i tanke. Derfor er der ikke en forventning om en væsentlig støjpåvirkning fra anlægget.

CO₂-besparelsen som følge af udvidelsen af Blåhøj Biogas forventes at være ca. 61.000 ton CO₂-ækvivalenter pr. år, ved et biomasseindtag på 600.000 ton om året (ækvivalenter = omregningsfaktorer til sammenligning af forskellige drivhusgassers indvirkning på drivhuseffekten). Det nuværende Blåhøj Biogas har en årlig reduktion på ca. 5.000 tons CO₂-ækvivalenter.

For at minimere den visuelle påvirkning vil tankene blive placeret tilbagetrukket fra vejen. Derudover vil der blive etableret et beplantningsbælte i den udstrækning, det er nødvendigt mod syd og øst for at skærme mod indsyn. Et eksisterende beplantningsbælte mod vest ønskes bibeholdt. Det vil primært være de høje reaktortanke, som bliver synlige elementer i landskabet. Reaktortankene er i anlægsdesignet placeret bag en hal med langsiden sydvest, så de højeste elementer ikke fremstår visuelt markant fra vest og syd, som er fra de retninger, hvor trafikken passerer.

De nærmeste naboer findes i en afstand af ca. 200 meter på Sdr. Ommevej 89, som forventes afskærmet af eksisterende læhegn.

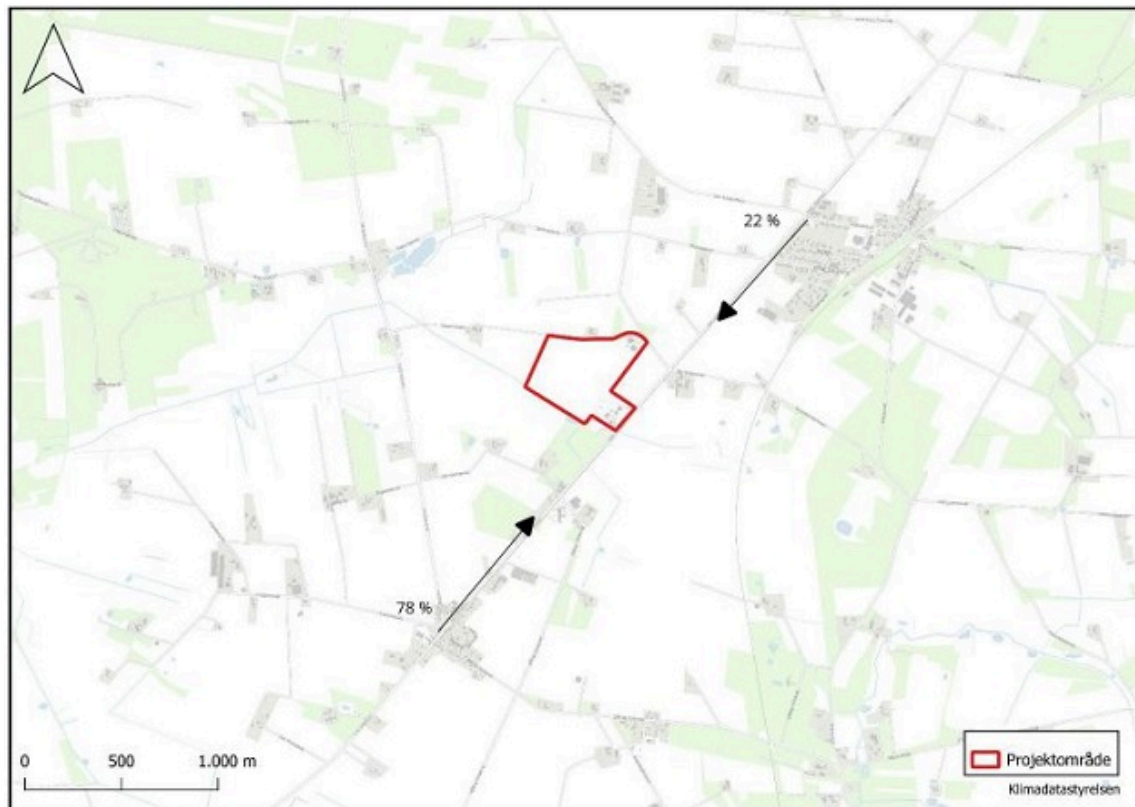
I forbindelse med projektet er der indtegnet to adgangsveje til anlægget. Den ene er den nuværende indkørsel, som fremover skal benyttes som indgang til varmecentralen og gashåndteringen, samt afhentning af CO₂ mens den anden indgang skal være adgangsvejen til det resterende anlæg via Trælundvej, hvor der i forvejen afhentes afgasset biomasse fra det eksisterende anlæg.

I dag bidrager Blåhøj Biogas med en trafikbelastning på ca. 36 ture pr. døgn (18 ture ind til anlægget og 18 ture ud af anlægget) ved 250 arbejdsdage pr. år. På baggrund af den ønskede biomasseplan og en behandlingskapacitet på 600.000 ton pr. år vil biogasanlægget have en samlet trafikal belastning på 53.602 ture pr. år. Ved 312 arbejdsdage pr. år svarer det til 172 ture pr. døgn (86 ture ind til anlægget og 86 ture ud af anlægget). Fordeling af trafikken til/fra biogasanlægget forventes at forledes således at ca. 22 % kommer fra nord og ca. 78 % kommer fra syd. Se kortet herunder.

Hvis CO₂ fra biogasanlægget bliver afsat som flydende CO₂, og det skal transporteres på lastbiler, vil det medføre yderligere ca. 10 ture pr. døgn (5 ture ind til anlægget og 5 ture ud af anlægget) ved 312 arbejdsdage.

Af hensyn til naboerne, vil trafikken til og fra anlægget primært blive afviklet i tidsrummet 06.00 – 18.00 på hverdage og 06.00 – 14.00 på lørdage, men der ønskes mulighed for at en mindre del (maks. 10 %) af den samlede trafik til og fra anlægget kan komme uden for disse tidsrum. Der vil være behov for kampagneperioder i korte perioder i foråret, sommer og sensommer i forbindelse med høst. I disse korte perioder vil der være et behov for at kunne transportere landbrugsbiomasse til biogasanlæggets plansiloer. I kampagneperioder ønskes der mulighed for at køre hele døgnet.

Gasoplaget på biogasanlægget forventes at blive mellem 10 og 50 ton. Dermed skal virksomheden risikovurderes og sikkerhedsgodkendes i forhold til risikobekendtgørelsen.

Kortet er fra projektbeskrivelsen og viser den forventede fordeling af trafikken til og fra biogasanlægget. Planområdet er markeret med rødt. Nord er opad

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at fordelingen af den trafikale belastning er vejledende, da leverandøraftalerne kun er foreløbige. Den procentvise fordeling er udarbejdet ud fra de landmænd i nærområdet, der foreløbigt er har vist interesse i projektet, samt de nuværende leverandører af husdyrgødning. I forbindelse med den kommende miljøkonsekvensrapport af det konkrete projekt, vil der blive udarbejdet en trafikanalyse. Der skal udarbejdes nye trafiktællinger i forbindelse med trafikanalysen, da de sidste tællinger er fra 2020 og forventes at være påvirket af mindre kørsel ifm. corona-nedlukningen.

Teknik og Miljø vurderer, at der i krydset Sdr. Ommevej/Trælundvej er behov for at etablere en venstresvingsbane til bilister/lastvogne, der kommer fra syd og skal dreje ind til biogasanlægget. Svingbanen er nødvendig for at aflaste vejkrydset, hvor der ikke er lysregulering. Udvidelsen af vejarealerne skal ske mod vest, så man ikke skal flytte den eksisterende cykelsti. Udvidelsen forudsætter, at projektudviklerne opkøber det nødvendige areal.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at området delvist ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i et nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Derfor er det nødvendigt at udarbejde en grundvandsreddegørelse og en vandhåndteringsplan. Grundvandsreddegørelsen bliver tilknyttet kommuneplantillægget. Grundvandsspejlet ligger højt i området (ca. 1-5 meter under terræn). Såfremt der skal grundvandssænkes (midlertidigt), skal man være opmærksom på natur i området. Dertil skal det overvejes, hvor vandet skal ledes hen.

Der er vedlagt en projektbeskrivelse som bilag til dagsordenpunktet. Her kan man læse mere om det påtænkte biogasanlæg.

Projektejer har oplyst, at de allerede har været i dialog med Evida om tilslutning til gasnettet, og pilen peger for nuværende mod, at tilslutningen skal ske nær Billund. Det vil betyde, at Ikast-Brande Kommune skal:

- anmode Miljøstyrelsen om at hjemtage myndighedskompetencen til at udarbejde miljøkonsekvensvurderingen af gasledningstracéet samtidig med udarbejdelse af miljøkonsekvensvurderingen af det konkrete anlæg,
- lave en aftale med Billund Kommune om, hvordan miljøkonsekvensrapporten af gasledningstracéet skal udarbejdes, herunder afgrænsningen af miljøkonsekvensvurderingen
- sikre at Billund Kommune bliver medunderskriver på §25 tilladelsen til anlægget.

Miljøvurderinger

Planlægningen forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering af planerne og en miljøkonsekvensvurdering af det konkrete biogasanlæg. Miljøvurderingen og konsekvensvurderingen vil forventeligt behandle følgende forhold:

- Miljøpåvirkninger ved nabobeboelse i form af visuel påvirkning, støj og lugt. I vurderingen vil den samlede påvirkning fra biogasanlægget blive vurderet
- Støjpåvirkninger: Der vil blive beregnet støj fra anlægget og den interne kørsel på anlægget
- Trafik: Den øgede trafik til og fra anlægget vil blive vurderet i forhold til de eksisterende forhold. Bl.a. i forhold til omfang, fremkommelighed og trafiksikkerhed samt støj
- Landskab: Biogasanlæggets visuelle påvirkning af landskabet
- Natur: Vurdering af hvorvidt beskyttede naturtyper kan blive påvirket i området i nærhed af biogasanlægget
- Biogasanlæggets påvirkning af klimaet, herunder også den positive effekt.

Afgrænsningen af hvilke parametre miljøvurderingen skal vurdere på vil også afhænge af de indkomne idéer og forslag, der indsendes i foroffentlighedsfasen. Det betyder, at miljøvurderingerne også vil kunne vurdere på andre forhold end de nævnte.

Offentlig debatmøde

Teknik og Miljø anbefaler, at der i uge 8, 2025 i forbindelse med foroffentlighedsfasen bliver afviklet et offentligt debatmøde, jævnfør tidligere politisk beslutning om afvikling af borgermøder om vedvarende energianlæg. Der er tale om et "politisk/holdningsbaseret" møde med en styret debatproces. Formålet er primært at indkalde ideer og forslag til den videre planlægning. Fokus på mødet vil være: "Hvad skal vi undersøge i det videre planarbejde?". På mødet får de fremmødte lov til at diskutere muligheder og bekymringer i fællesskab, så lokalsamfundet kan idéudvikle til den videre planlægning.

Udvalget skal tage stilling til følgende

Udvalget skal beslutte, om man vil ændre kommuneplanens eksisterende plangrundlag for de omtalte arealer og udlægge dem til "Teknisk anlæg, Biogasanlæg". Ændringerne kræver, at udvalget sætter gang i udarbejdelsen af et forslag til et tillæg til Ikast-Brande Kommuneplan 2025-2037 og Lokalplan nr. 475. Udvalget skal desuden beslutte, om man vil sende et debatoplæg i offentlig høring i 4 uger og om, der skal afvikles et debatmøde i foroffentlighedsperioden.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Kommuneplanen er en 12-årig plan, som sammenfatter den overordnede arealanvendelse og bebyggelsesforhold i kommunen og sætter rammerne for al lokalplanlægning. Hvis Byrådet ønsker at gennemføre en planlægning, der ikke er i overensstemmelse med den gældende kommuneplan, skal byrådet enten vente til revisionen af kommuneplanen eller vedtage et tillæg til kommuneplanen. Tillægget skal ændre kommuneplanen, så der bliver overensstemmelse med den ønskede, nye planlægning. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet har dog pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. Byrådet kan ikke meddele tilladelse eller stille vilkår på baggrund af en kommuneplan. Byrådet kan derfor heller ikke dispensere fra kommuneplanen.

I Ikast-Brande Kommuneplan 2021-2033 er planområdet kun delvist udlagt til biogasanlæg, idet den sydlige del af planområdet er omfattet af rammeområde nr. 25.T1.12, som er udlagt til Teknisk anlæg, Biogasanlæg. Området er ikke omfattet af kommuneplanens retningslinjer for placeringen af fælles biogasanlæg. Den vestlige del af planområdet er omfattet af rammeområde nr. 25.T2.18, som er udlagt til Teknisk anlæg, Forsyningsanlæg.

Derfor skal der efter Planlovens kap. 6 om Planers tilvejebringelse og ophævelse udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Dels for at udlægge hele planområdet til Teknisk anlæg, Biogasanlæg, dels for at lade planområdet blive omfattet af kommuneplanens retningslinjer for placeringen af fælles biogasanlæg. Teknik og Miljø vurderer, at der ikke umiddelbart er planmæssige hindringer for at ændre plangrundlaget.

Den sydlige del af planområdet er omfattet den eksisterende lokalplan for det allerede eksisterende biogasanlæg: "Lokalplan nr. 366 – Tekniske anlæg, Sdr. Ommevej, Blåhøj". Den vestlige del af planområdet er omfattet af den eksisterende lokalplan nr. 57 for et vindmølleområde ved Blåhøj. Det er vindmøllen ved Trælund. Det er vurderet, at de ønskede ændringer i det aktuelle område er så væsentlige, at de forudsætter udarbejdelse af en ny lokalplan jævnfør Planlovens § 13. De dele af de eksisterende lokalplaner, som ligger inden for det nye planområde, vil blive aflyst ved endelig vedtagelse af den nye lokalplan.

En lokalplan er en fysisk plan, der regulerer den fremtidige anvendelse af et afgrænset område. Byrådet kan gennem lokalplanen fastlægge juridisk bindende bestemmelser for, hvordan arealer, nye bygninger, beplantning, veje, stier m.m. skal placeres og udformes inden for lokalplanområdet. Lokalplanen indebærer ikke handlepligt, men ejere og brugere af en ejendom skal i forbindelse med nyt byggeri og anlæg overholde planens bestemmelser. En lokalplan er ikke til hinder for, at eksisterende lovlige forhold kan fortsætte som hidtil.

Projektet er omfattet af bilag 2 til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). For projekter omfattet af bilag 2, kan projektudvikler anmode om, at der gennemføres en miljøvurdering uden forudgående screening, hvis det vurderes, at projektet kan få væsentlig indflydelse på miljøet. Projektudvikleren har fremsat denne anmodning, og Teknik og Miljø er enig i vurderingen af dette. Dermed skal der udarbejdes miljøvurdering af forslagene til kommuneplantillæg og lokalplan, desuden skal projektudvikler udarbejde en miljøkonsekvensrapport for det konkrete biogasanlæg.

Udvalget har følgende muligheder

1. at godkende anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området og at godkende debatoplægget og sende det i forhøring i fire uger
2. at afvikle et debatmøde i foroffentlighedsfasen
3. at afvise anmodningen om at afvikle et debatmøde i foroffentlighedsfasen
4. at afvise anmodningen om at igangsætte ny planlægning for området for at fastholde det nuværende plangrundlag og dermed heller ikke godkende debatoplægget
5. at sende sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybende behandling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Projektbeskrivelse dec 2024

Debatoplæg Blåhøj Biogas

Punkt 3: Orientering om Aftale om implementering af et grønt Danmark (grøn trepart)

01.30.00-P22-1-24

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø orienterer om arbejdet med implementering af aftalen om et grønt Danmark (grøn trepart), herunder de fire lokale trepart, som Ikast-Brande Kommune er en del af. Der er den 13. december 2024 indgået en rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Aftalen er vedlagt som bilag sammen med seks faktaark fra Ministeriet for Grøn Trepert.

På mødet vil Teknik og Miljø redegøre for det vedlagte materiale.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Rammeaftale mellem KL og Ministeriet for Grøn Trepert

Faktaark om kommunernes værktøjskasse

Faktaark om lokale trepart

Faktaark om milepæle i 2025

Faktaark om omlægningsplanerne

Faktaark om opfølgning og fremdrift

Faktaark om kystvandråd

Punkt 4: Udpegning af medlemmer til lokale treparter

06.02.00-A00-5-24

Beslutning

Udvalget udpeger følgende:

Nr. Nissum: Kasper Pauli og suppleant Inge Dinis

Ringkøbing Fjord: Kasper Pauli og suppleant Andreas Würtz

Limfjorden: Andreas Würtz og suppleant Hanne Bang Pedersen

Randers Fjord: Hanne Bang Pedersen og suppleant Andreas Würtz

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- der udpeges to medlemmer (et medlem og en suppleant) til hver af de fire lokale treparter, som Ikast-Brande Kommune indgår i.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune udgør en del af hovedvandoplandene til fire fjorde:

- Ringkøbing Fjord (64 % af Ikast-Brande Kommunes areal)
- Nissum Fjord (18 % af Ikast-Brande Kommunes areal)
- Limfjorden (12 % af Ikast-Brande Kommunes areal)
- Randers Fjord (6 % af Ikast-Brande Kommunes areal)

For hvert vandopland blev der i 2010 nedsat en vandoplandsstyregruppe (VOS) med repræsentanter fra kommunerne inden for oplandet. Vandoplandsstyregrupperne blev nedsat for at facilitere vandløbsindsatsen på tværs af kommuner i et hovedvandopland. Siden har vandoplandsstyregrupperne også haft til opgave at understøtte indsatsen med at nå reduktionsmålene for kvælstof og fosfor. Der er et sekretariat tilknyttet hver vandoplandsstyregruppe. Sekretariatets opgaver er, at:

- Forberede og afholde vandoplandsstyregruppemøder
- Koordinere og forberede møder i koordinationsgruppe og teknikergruppe
- Udarbejde bruttoplan for mulige projekter
- Forberede ansøgninger i samarbejde med de kommuner, hvor der laves forundersøgelser til projekter og implementering af projekter. Den enkelte kommune er projektejer.
- Lave opfølgning på projektimplementering i oplandet
- Være kontakt og forestå indrapportering til en national styregruppe.

Aftalen om et Grønt Danmark ("Grøn Trepert") indebærer, at opgaven med at udarbejde omlægningsplaner skal forankres i vandoplandsstyregrupperne, som så suppleres med medlemmer fra relevante organisationer (Kommunerne har dog fortsat ansvaret). I den forbindelse omdøbes vandoplandsstyregrupperne til lokale treparter. Teknik og Miljø vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt, at Ikast-Brande Kommune deltager aktivt i alle fire lokale treparter for at varetage kommunens interesser, særligt i forhold til omlægningsplanerne. Hidtil har Ikast-Brande Kommune været passivt medlem af vandoplandsstyregrupperne vedrørende Randers Fjord og Limfjorden, da Ikast-Brande Kommunes geografiske andele af disse oplande er begrænsede (Oplandet i Ikast-Brande Kommune udgør cirka 1 % af de to oplande). Der er

embedsmands-/tekniker-grupper tilknyttet hver af de fire lokale treparter, hvor Teknik og Miljø repræsenterer Ikast-Brande Kommune.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget besluttede den 19. januar 2022 at udpege følgende til vandoplandsstyregrupperne:

- Ringkøbing Fjord: Kasper Pauli Pedersen som medlem og Thomas Østergaard som suppleant
- Nissum Fjord: Kasper Pauli Pedersen som medlem og Thomas Østergaard som suppleant
- Limfjordssamarbejdet: Dina Raabjerg
- Gudenåssamarbejdet: Dina Raabjerg

Henset til det ovenstående samt til, at Dina Raabjerg i øjeblikket har orlov fra Byrådet, foreslår Teknik og Miljø, at deltagelsen i de hidtidige vandoplandsstyregrupper genovervejes, og at der udpeges to udvalgsmedlemmer (et medlem og en suppleant) fra Ikast-Brande Kommune til hver af de fire lokale treparter.

Ministeriet for Grøn Treparts faktaark om lokale treparter er vedlagt som bilag til pkt. 3 på dagsordenen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 5: Klimaplan - status 2024

01.00.00-P20-17-24

Beslutning

Taget til efterretning.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- orientering om status på klimaplanen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget forelægges årlig status på arbejdet med klimaplanen for Ikast-Brande Kommune. Denne status dækker perioden 1. januar 2024 - 1. december 2024.

Overordnet har der været fremdrift på alle indsatsområder. Særligt har fokus været på arbejdet med Strategisk energiplan, Strategi for arealanvendelse, erhvervsrettede handlinger, samt klimatilpasning og klima-lavbundsprojekter.

I det følgende gennemgås status på klimaplanens indsatsområder.

Energi og Forsyning

I 2024 blev "Strategisk energiplan for Ikast-Brande Kommune" godkendt af Byrådet. Herefter har Teknik og Miljø udarbejdet forslag til handlinger i samarbejde med relevante samarbejdspartnere, f.eks. Erhvervsrådet, organisationen Energifællesskaber.dk, samt EA Energianalyse. De konkrete handlinger vil løbende blive forelagt Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget i perioden 2024-2025. Det er Teknik og Miljø's forventning, at gennemførelsen af disse aktiviteter vil bidrage markant til realisering af en bred vifte af mål og milepæle i klimaplanen, f.eks. i forhold til energifællesskaber, grøn omstilling af industri, samt anvendelse af biomasse såsom gylle m.v. i varmeproduktionen.

Ligeledes arbejdes der med planlægning for vedvarende energi (VE) i et omfang, der forventes at kunne realisere målsætningen om at blive nettoeksportør af el i 2030.

Landbrug og Natur

I 2024 har der været særlig fokus på udvikling af Strategi for arealanvendelse, samt afdækning og opstart af klima-lavbundsprojekter. Partnerskabet med landboforeningerne fortsatte i 2024, ligesom arbejdet med at øge anvendelsen af gylle m.v. til biogas fortsætter via planlægning for biogasanlæg.

Dette arbejde fortsættes i 2025, ligesom det er forventningen at strategien for arealanvendelse og den grønne trepart vil medføre nye handlinger.

Erhverv

I 2024 har Erhvervsrådet gennemført en særlig indsats målrettet virksomhedernes grønne omstilling, som bl.a. har afledt tre udviklingsspør: "Kompetenceudvikling m.v. om klimaregnskaber", "Task force til produktionsvirksomheder", samt "Lokale energi- og ressourcensamarbejder (klynger/symbioser)". Dette arbejde fortsætter i 2025, i synergi med implementeringen af den strategiske energiplan.

I 2024 blev der endvidere etableret et samarbejde med Midtjysk Logistik Forum, Bæredygtig Herning, samt Herning og Ringkøbing-Skjern kommuner. Dette samarbejde affødte i 2024 konferencen "Vejen Frem", der var målrettet transport- og logistikbranchen i Midt- og Vestjylland. Konferencens fokus var omstilling af den tunge transport. Der var stor opbakning og interesse for konferencen, hvorfor der nu afdækkes muligheder for at afholde et lignende arrangement i 2025.

Fremtidens grønne borgere

I 2024 afholdtes Klimahandledag på Nørre Snede Bibliotek, ligesom der er taget afsæt til fremtidigt samarbejde med f.eks. Energistyrelsen om kampagner og anden kommunikation til borgerne om klima og grøn omstilling.

Der er oprettet Repair Cafeer i flere byer i kommunen, og der vurderes ikke at være behov for kommunal deltagelse i dette lige nu. Samtidig er det vurderet, at der for nuværende ikke er behov for nye udbud m.v. til el-ladestander til personbiler.

Med afsæt i beslutningen i budgetaftalen for 2025, arbejdes der på et koncept for Forum for grøn omstilling, hvor især borgere og civilsamfund engageres i den grønne omstilling.

Kommunen som virksomhed

I 2024 blev der udarbejdet en ny indkøbspolitik, der sammen med et nyt IT-system vil kunne bibringe reduktioner i CO2-belastningen fra kommunens indkøb.

Ligeledes blev der i 2024 udarbejdet det første ESG-regnskab for kommunen, så f.eks. CO2-udledning fra energiforbrug nu rapporteres årligt.

Der arbejdes fortsat med energiomstilling og energibesparelser, særligt med fokus på monitorering og energiledelse. Ligeledes er der fortsat fokus på at undersøge og afprøve løsninger for bæredygtighed ifm. byggeri og renovering af kommunens bygninger.

Klimatilpasning

I 2024 har arbejdet med klimaplanens 5 indsatsområder under klimatilpasning primært handlet om vidensopbygning. Dette fokus forventes at fortsætte i 2025.

Med hensyn til indsatsområderne Tørke, Hede og Vind, har fokus primært været at etablere netværk og sikre adgang til relevant viden, f.eks. planlovens rammer for klimatilpasning i kommune- og lokalplaner. Ligeledes er der arbejdet med risikoforebyggelse for udsatte borgere i forbindelse med hedeølger.

Under indsatsområderne Nedbør og Terrænnært Grundvand er der, i tillæg til generel vidensopbygning og netværk, gennemført analyser i to udvalgte byområder. Analyserne har dels givet et styrket grundlag for planlægning og vandhåndtering i de specifikke områder, samt fungeret som eksempler på løsninger til fremtidige projekter. Ligeledes er der igangsat en informationsindsats til grundejere om ansvar og løsningsmuligheder i forhold til vand på egen matrikel. Denne indsats vil fortsætte i 2025 med informationsarrangementer og kampagne på Facebook.

Næste skridt

Teknik og Miljø fortsætter arbejdet med implementering af aktiviteter under klimaplanen, bl.a. i forhold til energiomstilling i erhverv og industri, borgerinvolvering og klimatilpasning.

I forbindelse med udarbejdelse af DK2020/klimaplanen, efterspurgt Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalget en mulighed for at genbesøge klimaplanen og de tilhørende aktiviteter i 2025, selvom en konkret revisions- og recertificeringsproces først er planlagt til 2027. Teknik og Miljø vil derfor i løbet af første halvår 2025 forelægge, hvordan eventuelle tilpasninger i 2025 kan ske indenfor rammerne af den eksisterende certificering.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Fiskeristyrelsen meddeler tilsagn om støtte til indsats i Skjern Å ved MES Sø

06.02.10-P20-11-19

Beslutning

Vedtaget.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget tiltræder det af Fiskeristyrelsens meddelte tilsagn.
- Teknik og Miljø undersøger mulighederne for at finde medfinansiering via fonde eller private, som ønsker at bidrage til projektindsatsen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vandområdeplanernes krav om etablering af faunapassage i Skjern Å ved MES Sø besluttede Byrådet i marts 2023 at arbejde videre med et projekt, hvor MES Sø nedlægges og Skjern Å genskabes uden opstemning - også benævnt forslag 3 i den gennemførte forundersøgelse. De statslige støtteordninger til gennemførelse af vandområdeplanindsatserne dækker som udgangspunkt udgifter til såvel etablering som udgifter til erstatninger med 100%.

Teknik og Miljø har siden arbejdet i to sideløbende spor:

1. Detailprojektering og gennemførelse
2. Erstatningssager

Ad 1) Teknik og Miljø har gennem de statslige støtteordninger ansøgt Fiskeristyrelsen om 25.677.982 kr. til detailprojektering og gennemførelse af indsatsen ved MES Sø på baggrund af et budget udarbejdet sammen med COWI. Budgettet er baseret på den tidligere gennemførte forundersøgelse samt erfaringer fra lignende projekter.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV/tidligere Miljøstyrelsen) har den 2024 indstillet til Fiskeristyrelsen, at der gives tilsagn om økonomisk støtte på 22.148.280 kr. (10x indsatsens referenceværdi). Det skal præciseres, at tilsagnsbeløbet ikke indeksreguleres. Det betyder, at kommunen skal finde finansiering til differencen på 3.529.702 kr. samt eventuelle kommende prisstigninger, såfremt vi fortsat ønsker at gennemføre projektet. Teknik og Miljø har foreløbigt accepteret dette tilbud med forbehold for, at der politisk træffes en anden beslutning.

Kommunen er således ikke forpligtet til at foretage eventuel medfinansiering. Derfor kan kommunen til enhver tid standse den igangværende proces og anmode om fritagelse for gennemførelse af indsatsen. Fritagelsen vil normalt blive meddelt, når omkostningerne til gennemførelse af et projekt viser sig at være højere end tilsagnsbeløbet. Alternativt kan kommunen efter en annullering af tilsagnet genansøge for derefter at sige nej til det nedjusterede beløb, hvorefter kommunen automatisk bliver fritaget for gennemførelse af indsatsen. I begge tilfælde vil kommunen selv skulle dække afholdte udgifter frem til fritagelsen.

Ad 2) Taksationssagen til udmåling af erstatning til MES A.m.b.a. er berammet til 20. januar 2025 og gennemføres med juridisk bistand fra Codex Advokater. Teknik og Miljø har endnu ikke modtaget et udspil fra MES om erstatningskrav for eksempelvis tabt elproduktion. Dog gælder, at erstatninger efter vandløbsloven kun udbetales i forbindelse med dokumenterbare tab, eksempelvis tab i forbindelse med ophør af værkets elproduktion. Taksationskommissionens opgave er således alene at fastsætte erstatningens størrelse ved en eventuel gennemførelse af projektforslag 3, og kommissionen har ikke kompetence til at godkende eller underkende byrådets beslutning om at arbejde mod en gennemførelse af projektforslag 3.

Teknik og Miljø har siden kommunalreformen indbragt en enkelt sag for taksationsmyndighederne. Her var der ligeledes tale om udmåling af en erstatning ved gennemførelse af en vandområdeplanindsats. Ved sagens behandling i taksationen og overtaksationen deltog en sagsbehandler og en advokat fra firmaet Codex Advokater som repræsentanter for Ikast-Brande Kommune. Såfremt der måtte være ønske om det, vil det være muligt også at deltage med en politisk repræsentant.

Erstatninger dækkes ligesom anlægsudgifterne gennem de statslige støtteordninger og kan løbende ansøges. Hvis taksationsafgørelsen indebærer, at et tilskud til udgiften til erstatning ikke vurderes at være omkostningseffektivt, og der derfor ikke kan gives tilskud, kan Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø efter ansøgning fritage kommunen for forpligtelsen til at gennemføre projektet.

Status i øvrigt

Med henblik på at minimere risikoen for skader på eksisterende bygninger og tekniske anlæg ved MES Sø under en etableringsfase har Teknik og Miljø som en del af detailprojekteringen netop gennemført en geoteknisk screening, der viser behov for at gennemføre fire supplerende borer til undersøgelse af de geologiske lag omkring søen. Boringerne skal belyse et eventuelt behov for afværgeforanstaltninger og forventes gennemført i foråret 2025.

Bortset fra MES A.m.b.a. og kommunen selv findes nu kun fire lodsejere ved MES Sø. Det forventes på baggrund af den hidtidige dialog med de fire lodsejere fortsat ikke, at de vil rejse krav om erstatning ved realisering af forslag tre, der som tidligere beskrevet omfatter nedlæggelse af opstemning og sø.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Vandværkernes takster i 2025 - Orientering om godkendelse af takster

13.02.03-S55-9-19

Beslutning

Taget til efterretning.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- vandværkernes takster 2025 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunen skal hvert år godkende de private almene vandværkers takster for tilslutning og levering af vand jf. Vandforsyningslovens §53. Beslutningen er delegeret til Administrationen, når der ikke er væsentlige ændringer. Teknik og Miljø har godkendt vandværkernes takster for 2025, som forelægges til udvalgets orientering.

Takstændringer

12 ud af 15 vandværker har valgt at hæve én eller flere af taksterne i forhold til sidste år. Stigningen kan forklares af den generelle prisudvikling, og for nogen vandværkers vedkommende er der ekstra udgifter til beskyttelse af BNBO. Der er i gennemsnit sket følgende takststigninger fra 2024 til 2025:

Tilslutning:

Anlægsbidraget er i byområder gennemsnitligt øget med 1,3% og i landområder øget med 1,6 %.

Levering (driftsbidrag):

Den faste årlige afgift er i gennemsnit øget med 4,6%.

Kubikmeterprisen er i gennemsnit øget med 10,6%. Der er stor variation i kubikmeterprisen. Ikast Vandforsyning er dyrest og har en historik med at hæve taksten lidt hvert år, for at følge med prisudviklingen. Flere af vandværkerne har ikke hævet taksten i en årrække og tager et lidt større spring op i niveau.

Vandværker

Alle 15 vandværker har meddelt takster for 2025.

13 vandværker har indsendt regnskab for 2023. Rørbæksø Vandværk og Munklinde Vandværk har ikke indsendt regnskab.

Drifts – og anlægsbidrag

Driftsbidraget består af et fast årligt bidrag og en kubikmeterpris. Se tabel 1.

Anlægsbidraget er et engangsbeløb, der betales i forbindelse med, at en ejendom bliver tilsluttet et vandværk. Anlægsbidraget skal ifølge ”Fælles regulativ for almene vandforsyninger i Ikast-Brande Kommune” bestå af et hovedanlægsbidrag, et forsyningsledningsbidrag og et stikledningsbidrag. Forsyningsledningsbidrag og stikledningsbidrag kan være forskelligt i byen og på landet på grund af de større afstande, og derfor bliver det samlede anlægsbidrag forskelligt i byen og på landet. Se tabel 2.

Driftsbidrag, kr	Fast afgift/år		Kubikmeterpris	
	År 2024	År 2025	År 2024	År 2025
Blåhøj Bys Vandværk	550	550	2,50	2,50
Blåhøj Station Vandværk	800	800	3,25	3,25
Bording Vandværk	500	600	3,50	3,50
Brande Vandværk	520	520	6,50	6,50
Ejstrupholm Vandværk	680	680	4,00	4,00
Engesvang Vandværk	600	600	5,00	6,00
Gludsted vandværk	1275	1275	2,40	3,00
Hampen Vandværk	700	900	4,75	5,00
Ikast vandforsyning	550	575	7,25	7,75
Isenvad vandværk	725	825	5,00	5,50
Klovborg Vandværk	900	900	5,30	6,80
Munklunde Vandværk	600	600	3,00	3,00
Nørre Snede Vandværk	730	790	5,25	6,00
Rørbæksø Vandværk	680	680	4,00	6,00
Uhre Vandværk	920	920	5,00	5,00
Alle vandværker, gns.	715	748	4,45	4,92
Alle vandværker, min.	500	520	2,40	2,50
Alle vandværker, maks.	1.275	1.275	7,25	7,75

Tabel 1 - Vandværkernes takster for driftsbidrag ekskl. moms for 2024 og 2025. Gule felter viser, at taksten er øget fra 2024 til 2025.

Anlægsbidrag, kr	By		Land	
	År 2024	År 2025	År 2024	År 2025
Blåhøj Bys Vandværk	14.500	14.500	29.500	29.500
Blåhøj Station Vandværk	7.042	7.042	23.194	23.194
Bording Vandværk	15.000	15.000	34.000	34.000
Brande Vandværk	18.030	18.677	59.390	61.522
Ejstrupholm Vandværk	10.619	10.750		
Engesvang Vandværk	16.000	16.000	32.000	32.000
Gludsted vandværk	20.000	20.000	75.000	75.000
Hampen Vandværk	20.000	20.000		
Ikast vandforsyning	26.379	27.657	53.460	55.384
Isenvad vandværk	13.161	13.161	40.777	40.777
Klovborg Vandværk	31.028	31.028	40.578	40.578
Munklunde Vandværk	7.000	7.000	27.000	27.000
Nørre Snede Vandværk	13.489	13.830	68.840	71.168
Rørbæksø Vandværk	10.297	10.297		
Uhre Vandværk	18.030	18.677	59.390	61.522
Alle vandværker, gns.	16.038	16.241	45.261	45.970
Alle vandværker, min.	7.000	7.000	23.194	23.194
Alle vandværker, maks.	31.028	31.028	75.000	75.000

Tabel 2 - Vandværkernes takster for anlægsbidrag (sammenlignelige ejendomme) ekskl. moms for 2024 og 2025. Grå felter viser, at kommunen ikke har modtaget oplysninger. Gule felter viser, at taksten er øget fra 2024 til 2025.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 8: Orientering om status i sagen om støjvoldene ved gokartbanen ved Ringstrupvej

09.02.00-K08-40-25

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget orienteres om status i sagen.

Sagsfremstilling

På mødet giver Teknik og Miljø en status i den verserende sag om støjvoldene omkring gokartbanen ved Ringstrupvej.

Sagen behandles i Udviklings- og Erhvervsudvalget og Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget i et fælles møde den 22. januar 2025, kl. 10.30 i mødelokale 100, Rådhuset.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Åbne meddelelser

00.22.04-P00-4-24

Direktør

Høringssvar indkommet i forbindelse med offentliggørelsen af Natur- og Biodiversitetspolitikken:

Byrådet godkendte, den 7. oktober 2024, en Natur- og Biodiversitetspolitik for perioden 2024-2028. Natur- og Biodiversitetspolitikken blev derefter offentliggjort med en høringsfrist på fire uger. Interesserede borgere, interesseorganisationer og lignende har således i høringsperioden haft mulighed for at komme med bemærkninger til politikken. Der er indkommet to høringssvar – det ene fra Foreningen Danmarks Vilde Natur og det andet fra Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Ikast-Brande. Begge høringssvar udtrykker anerkendelse af politikken og kommer med forslag til det videre arbejde med udmøntning af politikken. Høringssvarene er vedhæftet til orientering.

De indkomne høringssvar kan give inspiration i forbindelse med realisering af politikken og giver for nuværende ikke anledning til ændringer af politikken. Natur- og Biodiversitetspolitikken for perioden 2024-2028 er således endeligt vedtaget med Byrådets godkendelse af 7. oktober 2024.

Bilag:
Høringssvar

Genbrugspladser - Ny transportør og ny vejafgift:

Genbrugspladserne har haft "Transport af containere" i udbud i efteråret 2024. Det er AFLD, som har gennemført selve udbuddet i samarbejde med Ikast-Brande Kommune. Transport af containere udbydes for en 4-årig periode. Der er 4 tilbudsgivere, som har afgivet bud på opgaven, hvor de afgivne bud varierer fra ca. 2,6 mio. kr. årligt til 3,5 mio. kr. + ny vejafgift. Transportopgaven er i år vundet af "Kurt Holm og Sønner A/S" fra Tørring. Vognmandsvirksomheden "Niels J. Phillipsen Transport A/S", Ikast har haft transporten fra Ikast og Bording genbrugspladser siden midt 1980'erne. Transporten i Brande og Nørre Snede genbrugspladser har tidligere været udført af Nørre Snede Vognmandsforretning og Knud Sørensen i Brande m.fl.

Ny vejafgift medfører større udgifter:

Fra 1. januar 2025 træder en ny vejafgift i kraft. Afgiften er kilometerbaseret og pålægges alle transporter med lastbiler med 12 tons tilladt totalvægt eller derover og udvides senere til biler på 3,5 ton eller derover. I første omgang bliver afgiften opkrævet ved kørsel på motorveje, øvrige statsveje samt dele af det kommunale vejnet. Det er for nuværende ikke afklaret, hvad den nye afgift konkret kommer til at betyde, men det ligger dog fast, at der forventes øgede udgifter til transport både fra genbrugspladserne og transport med indsamling af affald fra husstande. Indsamling af affald fra husstande varetages af Meldgaard Miljø A/S, som har oplyst, at de vil montere "Bro Bizz" bokse i deres renovationsbiler, således at de løbende registrerer, hvor de kører og om de pågældende veje er afgiftsbelagte, og derved opkræves korrekte vejafgift gebyrer. Afgiftsproblematikken er endnu ikke afklaret med Kurt Holm A/S.

Udbud af forbrændingseget affald – Januar 2025:

Ifølge ny lovgivning skal forbrændingseget affald udbydes på markedet fra 1. januar 2025.

Der er igangsat en proces med at udbyde kommunens forbrændingsegnet affald. Det vedrører affald, "rest affald", som indsamles i dagrenovationsordningen samt stort og småt "rest efter sortering" fra kommunens genbrugspladser. Ikast-Brande Kommune udbyder affaldet i samarbejde med de øvrige AFLD kommuner. Samarbejdet giver en række stordriftsfordele, som forventes afspejlet i en bedre pris end ved at gå solo. Ikast-Brande Kommune indsamler i alt ca. 8.155 ton forbrændingseget affald (2023 data) fra henholdsvis dagsrenovationsordningen (4.247 ton) og fra genbrugspladserne (3.909 ton) I alt udbydes 71.000 ton for alle AFLD kommuner i det nye udbud, opdelt i mindre leverancer.

Tidligere var kommunen bundet af vedtægterne for Energnist og dermed krav om, at kommunens affald blev leveret til forbrændingsanlæggene i Energnist.

Ny lovgivning medfører, at Energnist er blevet selskabsgjort og liberalisering af markedet betyder, at kommunerne skal

udbyde forbrændingseget affald på markedet.
AFLD har skitseret nedenstående proces for arbejdet.

Foreløbig tidsplan:

Markedsscreening	oktober - november	2024
Markedsdialog	november	2024
Udbudsbekendtgørelse afsendt	december	2024
Sidste frist for supplerende spørgsmål	januar	2025
Evt. sidste rettelsesblad	januar	2025
Aflevering af tilbud inden kl. 12	februar	2025
Hensigtserklæring	februar	2025
Aftaleindgåelse	februar	2025
Påbegyndelse af entreprise	1. maj	2025

Vedtægterne for AFLD, skal opdateres så de fremadrettet rummer opgaven med at afsætte det forbrændingsegete affald, i lighed med det øvrige genanvendelige affald. Vedtægterne forventes revideret i løbet af foråret 2025 og skal efterfølgende behandles og godkendes i Klima-, Natur og bæredygtighedsudvalget.

Afgørelse fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet har udvalgt Ikast-Brande Kommune til et ekstraordinært tilsyn af kommunens opkrævning af ”gebyrer til markedspris” for 2023. Det vil sige opkrævning af gebyrer ved de erhvervsvirksomheder, som benytter de kommunale henteordninger mad/rest affald og genbrugsbeholdere. Ordningen er frivillig ved erhvervsvirksomheder og benyttes af ca. 322 virksomheder, som benytter i alt 411 affaldsbeholdere.

Forsyningstilsynet har ved brev af 12. december 2024 truffet en afgørelse, som kort lyder ”at kommunen ikke har overholdt reglerne om fastsættelse af markedspriser”.

Afgørelsen begrundes med, at Ikast-Brande Kommune ikke har overholdt kravet om at fastsætte og opkræve en pris svarende til markedsprisen for kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse for alle ordninger. Kommunen har desuden forsømt at føre særskilte regnskaber for hver enkelt affaldsordning, som tilbydes til markedspris.

Faktuelt drejer det sig om 4 stk. affaldsbeholdere, ud af ca. 411 affaldsbeholdere, som ikke er opkrævet markedspris.

Ikast-Brande Kommune har forud for afgørelsen haft en lang dialog med Forsyningstilsynet og fremsendt diverse supplerende materialer, og bl.a. følgende bemærkninger;

At gebyrer for 2023 er godkendt i forbindelse med budget i efteråret 2022, hvor lovgivning var mangelfuld, vejledning endnu ikke udarbejdet og der var stor usikkerhed omkring, hvilke affaldsbeholdere (størrelse) som måtte tilbydes erhvervsvirksomheder. Og at der næppe kan være tale om konkurrenceforvridning af markedet, idet kun 4 stk. beholdere ud af ca. 411 stk. er opkrævet fejlagtigt.

Afgørelsen betyder at:

Ikast-Brande Kommune ikke længere må indsamle erhvervsaffald i 2 særlige beholdere (nedgravet affaldsbeholdere). Afgørelsen påvirker én konkret virksomhed, som fremadrettet må finde en privat renovatør, idet mængden overstiger, hvad der frembringes af privat husstand.

De øvrige 2 stk. affaldsbeholdere (660 l til metal, plast og maddrikkekarton) fremgår af takstblad for 2025 og opkræves fremadrettet til markedspris.

Ikast-Brande Kommune har endvidere ændret kontoplanen primært på indtægtssiden, således at der direkte kan udtrækkes et regnskab med indtægter og udgifter opdelt for hver enkelt affaldsordning for erhvervsaffaldsordningen.

Afslag på landzonetilladelse stadfæstet af Planklagenævnet:

Som meddelt Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget, den 24. januar 2024, gav Ikast-Brande Kommune i november 2023 afslag på en ansøgning om lovliggende landzonetilladelse til etablering af en entreprenørvirksomhed, oplagsplads m.v. på ejendommen beliggende på Guldforsvej 13, 7441 Bording, og dette afslag blev påklaget af ansøger. Planklagenævnet har, den 25. november 2024, stadfæstet Ikast-Brande Kommunes afslag. Det betyder, at kommunens afgørelse gælder.

Planklagenævnet begrundet stadfæstelsen med, at erhverv af denne type og af dette omfang efter planlovens regler om landzoneadministration bør henvises til planlagte erhvervsområder, og nævnet finder ikke, at der i den konkrete sag er grundlag for at fravige dette udgangspunkt. Nævnet lægger endelig vægt på hensynet til at undgå uønsket præcedens.

Da der er tale om en lovliggørelse, så er næste skridt, at Teknik og Miljø varsler et påbud om reetablering.

Bilag

Høringssvar Danmarks Vilde Natur - Natur- og Biodiversitetspolitik

Høringssvar DN - Natur- og Biodiversitetspolitik

Punkt 10: Etablering af faunapassage og miljøgodkendelse

06.02.10-P20-8-19

Beslutning

Taget til efterretning.

Palle Høj deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 22. januar 2025

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø har foretaget miljøgodkendelse af en række dambrug siden kommunalreformen og sideløbende gennemført projekter til etablering af faunapassage ved de tilhørende opstemninger i vandløbene. I dag mangler således kun etablering af faunapassage to steder, nemlig vandområdeplanernes udpegninger i Skjern Å ved MES Sø og i Karup Å ved Agerskov Dambrug.

Vandområdeplanindsats ved Agerskov Dambrug i Karup Å

Agerskov Dambrug og den tilhørende opstemning i Karup Å er etableret i 1959, og ligger i dag på kommunegrænsen til Viborg Kommune. Dambrugets opstemning har siden vandområdeplanernes første planperiode været omfattet af krav om indsats til etablering af faunapassage. Teknik og Miljø har således gennemført en teknisk forundersøgelse i 2015, der beskriver tre forslag til etablering af faunapassage ved Agerskov Dambrug, og har i forlængelse heraf vedtaget at arbejde videre med forundersøgelsens løsningsforslag 3. Forslaget består i at fjerne opstemningen og genskabe vandløbets tidligere, naturlige forløb. Forslaget omfatter etablering af pumpe, hvis dambruget miljøgodkendes og fortsat skal indtage vand fra åen. Forslaget er det billigste og samtidig det eneste af forundersøgelsens tre løsningsforslag, som er omkostningseffektivt, jævnfør bestemmelserne i de gældende vandområdeplaner. Indsatsen finansieres således 100% af de statslige støtteordninger til gennemførelse af vandområdeplanindsatserne.

Teknik og Miljø har ansøgt og modtaget tilsagn om støtte fra Fiskeristyrelsen på i alt ca. 650.000 kr. til projektering og anlægsarbejde.

Forslag tre er teknisk enkelt og kan desuden gennemføres uden væsentlige gener for de øvrige lodsejere, herunder lodsejere i Viborg Kommune, i modsætning til forslag et og to, hvor en del af opstuvningszonen bevares - og hvor lodsejere må tåle etablering af jordvolde og transport med tungt materiel langs åen. Teknik og Miljø vurderer desuden, at forslag 3 er det eneste af de tre forslag, hvortil der kan dispenseres fra naturbeskyttelsesloven.

Teknik og Miljø har siden gennemførelsen af forundersøgelsen løbende været i dialog med dambrugets ejer i forsøget på at indgå en frivillig aftale til løsning af spærringsproblematikken. Det har imidlertid ikke været muligt hidtil, til trods for at støtteordningerne tilbyder finansiering og etablering af en pumpeløsning samt ti års driftsudgifter til indtag af vand, hvis dambrugets drift fortsat kræver det.

Miljøgodkendelse af Agerskov Dambrug

Dambrug skal som listevirksomheder miljøgodkendes. Teknik og Miljø foretog miljøgodkendelse af Agerskov Dambrug i 2013 og ansøgte samtidig om midler til den nu gennemførte forundersøgelse af spærringsproblematikken. Godkendelsen blev påklaget af Danmarks Sportsfiskerforbund, idet godkendelsen ikke på det tidspunkt omfattede en samtidig faunapassageløsning. Klagenævnet hjemviste godkendelsen til fornyet behandling på grund af manglende BAT (BAT=Best Available Technology), men sagde god for kommunens planer om at løse spærringsproblematikken i et efterfølgende trin, altså efter forundersøgelsen var gennemført. Ligesom det er tilfældet for spærringsproblematikken, har Teknik og Miljø været i løbende dialog med dambrugets ejer om miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelse af dambrug indebærer afgørelser efter bl.a. miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, vandløbsloven, planloven og miljøvurderingsloven, herunder lovpligtige vurderinger i forhold til VVM-direktivet, habitatdirektivet og vandrammedirektivet fra EU. Henset til de mange lovområder er sagen i sig selv kompleks. Ydermere har en række EU-domme og afgørelser i de danske klagenævn baseret på direktivbestemmelserne gjort det tvivlsomt, om det overhovedet er muligt at foretage miljøgodkendelse af et eksisterende, ikke tidligere godkendt dambrug. Miljøgodkendelsen vil i givet fald skulle omfatte tilladelse til udledning af ca. 9.937 kg kvælstof og 748 kg fosfor til Karup Å og Skive Fjord/Limfjorden. Jævnfør vandområdeplanerne er der ikke målopfyldelse i Karup Å, og i tilknytning til Skive Fjord ligger flere habitatområder, hvor der ikke er gunstig bevaringsstatus.

Teknik og Miljø har jævnfør gældende dambrugsbekendtgørelse, indkaldt og modtaget en ny ansøgning fra dambruget ejer om miljøgodkendelse i 2023. Set i lyset af vanskelighederne med at meddele en miljøgodkendelse planlægger Teknik og Miljø at indkalde dambruget til et snarligt møde til en og drøftelse af situation. Såfremt det viser sig ikke at være muligt at meddele en miljøgodkendelse, vil kommunen kunne tilbyde dambrugets ejer et opkøb af dambrugets produktionsrettigheder gennem de statslige støtteordninger til opkøb af ferskvandsdambrug.

Procesplan

Med hensyn til etablering af faunapassage er sagen identisk med sagen i Skjern Å ved MES Sø. Projektet behandles efter vandløbsloven og mod erstatning for dokumenterbare tab. Normalt gennemføres lignende projekter på 6-12 måneder. Hvis det i forbindelse med det planlagte møde med dambrugets ejer i starten af februar viser sig, at der fortsat ikke kan indgås en frivillig aftale om etablering af passage, indbringes sagen for taksationskommissionen med henblik på udmåling af en eventuel erstatning. Skal erstatningssagen behandles af flere instanser, kan der gå 2-3 år, inden vandløbsprojektet kan vedtages efter vandløbsloven. Hvis vandløbsprojektet påklages, kan der gå yderligere 1-2 år, inden projektet kan gennemføres.

Sagen om miljøgodkendelse kører parallelt hermed. Hvis det efter mødet i februar viser sig, at dambruget ikke kan miljøgodkendes med de tiltag dambruget eventuelt kan foretage for at kompensere for udledningen af næringsstoffer, kan der meddeles et påbud om lukning efter miljøbeskyttelsesloven.

Lukket punkt

Punktet behandles på lukket dagsorden af hensyn til oplysninger om drifts- og forretningsforhold samt private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet, jf. forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 2 og stk. 4, nr. 5.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 11: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-4-24